

Dosarul nr.2ra-1083/18

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: V. Gîrleanu  
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

## Î N C H E I E R E

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Iulia Sîrcu  
Galina Stratulat  
Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cecati Eudochia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cecati Eudochia împotriva lui Cazacu Vasile și Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Rîșcani cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Cazacu Vasile, casată hotărârea din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată

c o n s t a t ă :

La data de 16 mai 2016, Cecati Eudochia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Rîșcani, intervenient accesoriu Cazacu Vasile cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este fiica lui Cazacu Petru, a.n XXXXX, fapt ce se confirmă prin copia certificatului de naștere seria XXXXX nr. XXXXX din XXXXX eliberat de OSC Criuleni.

A susținut că la 03 mai 2002 a decedat tatăl său, fapt ce rezultă din certificatul de deces seria XXXXX nr. XXXXX din XXXXX eliberat de Primăria Grătiești, mun. Chișinău.

A declarat că la momentul decesului lui Cazacu Petru era minoră și locuia separat de acesta împreună cu mama, deoarece au fost alungate din casa părintească de către rudele din partea tatălui, cu care se aflau în conflict.

A invocat că patrimoniul succesoral al defunctului era compus din următoarele bunuri imobile: 1/2 cotă-pate din terenul, nr. cadastral XXXXX; 1/2 cotă-pate din casa individuală de locuit, nr. cadastral XXXXX, amplasate în XXXXX; terenul nr. cadastral XXXXX și terenul nr. cadastral XXXXX, amplasate în XXXXX.

A indicat că Cazacu Petru în timpul vieții nu a întocmit testament.

Totodată, potrivit informației eliberate de către Centrul de evidență a gajului, actelor notariale și a debitorilor de pe lângă Ministerul Justiției, în urma deschiderii dosarului succesoral de către fratele tatălui său Cazacu Vasile, toată masa succesorală nominalizată supra, a trecut în proprietatea ultimului.

A menționat că unchiul său Cazacu Vasile, la momentul deschiderii dosarului succesoral, în mod intenționat nu a comunicat notarului de existența unicului moștenitor legal de clasa I, adică al ei.

Pe lângă acestea, nici notarul nu a depus diligență de a verifica numărul exact al tuturor moștenitorilor, în special faptul dacă defunctul a avut copii născuți sau concepuți.

A invocat reclamanta că de existența patrimoniului succesoral a aflat recent de la verișoara sa Carolina, fiica lui Cazacu Chiril, care s-a adresat la notar pentru a accepta moștenirea după decesul acestuia, însă din cauza că 1/2 cotă-pate din bunul imobil, și anume: terenul, nr. cadastral XXXXX și casa individuală de locuit, nr. cadastral XXXXX, amplasate în XXXXX a aparținut tatălui ei Cazacu Petru, ultima s-a adresat către ea ca să renunțe la această cotă-pate din avere.

A susținut că s-a adresat către unchiul său Cazacu Vasile să fie inclusă în cercul moștenitorilor al averii defunctului Cazacu Petru, dar a primit refuz, declarându-i că dânsul este unicul moștenitor.

A menționat că conform legislației în vigoare în caz de succesiune legală moștenitorii cu drept de cotă egală sunt descendenții, adică fiii și fiicele celui ce a lăsat moștenirea, însă cu toate acestea nicidecum nu poate deveni succesori al acestor bunuri imobile, dat fiind faptul că conform art. 1517 Cod civil, termenul de acceptare al succesiunii este doar de 6 luni de la data deschiderii acesteia, pe care dânsa din motive întemeiate la omis, deoarece la momentul de referință era minoră, având vârsta doar de 8 ani și locuia împreună cu mama, care își trăia viața personală, fără să se intereseze de soarta ei.

Astfel, a cerut Cecati Eudochia să fie recunoscut drept întemeiat motivul omiterii termenului de acceptare a succesiunii rămasă după decesul tatălui său Cazacu Petru, cu prelungirea acestui termen cu 6 luni.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând atragerea lui Cazacu Vasile în calitate de copârât.

Pin hotărârea din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă și prelungit cu 6 luni termenul de acceptare de către Eudochia Cecati a averii succesoriale rămasă după moartea tatălui Cazacu Petru, decedat la 03 mai 2002, compusă din: 1/2 cotă-pate din terenul, nr. cadastral XXXX; 1/2 cotă-pate din casa individuală de locuit, nr. cadastral XXXXX, amplasate în XXXXX; terenul nr. cadastral XXXXX și terenul nr. cadastral XXXXX, amplasate în XXXXX.

Prima instanță și-a motivat soluția pin faptul că la momentul decesului lui Cazacu Petru - 03 mai 2002, reclamanta Cecati Eudochia era minoră, având vârsta de 8 ani, aflându-se astfel în imposibilitate de a accepta de sine stătător succesiunea. Cu atât mai mult, după decesul tatălui aceasta împreună cu mama au fost alungate de către rude din casa părintească.

Afară de aceasta, nici mama reclamantei Bîzgan Ana nu și-a exercitat dreptul de a accepta în termen moștenirea din motiv că ducea un mod de viață antisocial, consumând băuturi alcoolice și nu se interesa de soarta fiicei sale minore.

A stabilit prima instanță că la momentul adresării pârâului Cazacu Vasile către notar pentru deschiderea dosarului succesoral acesta a tăinuit în mod intenționat faptul existenței Eudochiei Cecati, descendent al defunctului Cazacu Petru.

A notat prima instanță că deși rudele defunctului Cazacu Petru, inclusiv pârâțul Cazacu Vasile, n-o recunosc pe reclamantă drept fiica al primului, fără a fi prezentate probe în acest sens, nu servește drept temei ca ultima să fie decăzută de dreptul la succesiunea rămasă după decesul tatălui său.

A mai subliniat prima instanță că Cecati Eudochia a aflat de existența moștenirii recent de la verișoara sa, fiica lui Cazacu Chiril, un alt frate al tatălui său, la fel decedat, care a cerut de la reclamantă renunțarea la cota sa parte din averea succesorală în favoarea primei.

Prin decizia din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Cazacu Vasile, casată hotărârea din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată. A fost încasată din contul Eudochiei Cecati în beneficiul lui Cazacu Vasile suma de 2.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că reclamanta–intimată Cecati Eudochia nu a prezentat probe ce ar confirma faptul omiterii întemeiate al termenului de acceptare a succesiunii după decesul tatălui său Cazacu Petru.

A stabilit instanța de apel că chiar în situația în care Cazacu Petru a decedat în timp ce fiica sa Cecati Eudochia era minoră, totuși aceasta nu și-a exercitat acest drept nici în termenul de 6 luni de când a împlinit majoratul.

A concluzionat instanța de apel că faptul necunoașterii legii, existenței averii succesoriale și componența acesteia, precum și lipsa de timp pentru depunerea cererii, nu poate servi drept temei obiectiv de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii.

La data de 30 martie 2018, Cecati Eudochia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului Cecati Eudochia a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Eudochiei Cecati la 02 februarie 2018 (f.d. 110), însă lipsesc date când a fost recepționată de către recurentă.

Totodată, din textul cererii de recurs rezultă că Cecati Eudochia a făcut cunoștință cu decizia recurată la 05 februarie 2018.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Cecati Eudochia la 30 martie 2018, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 07 mai 2018, în adresa intimațiilor Cazacu Vasile și Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Rîșcani au fost expediate copiile recursului declarat de către Cecati Eudochia, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

La 21 mai 2018, Cazacu Vasile prin intermediul reprezentantului său – avocatul Bodrug Alexandru în baza mandatului seria MA nr. 0803226 din 08 septembrie 2016, a depus referință, solicitând să fie considerat recursul declarat de către Cecati Eudochia ca inadmisibil, cu menținerea deciziei din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, pe

care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cecati Eudochia este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b<sup>1</sup>) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cecati Eudochia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentul Cecati Eudochia precum că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, fără specificarea prin ce s-a

manifestat aceste încălcări și din care circumstanțe acestea rezultă, nu permite încadrarea în temeiurile prevăzute la art. 400 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cecati Eudochia ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e:

Recursul declarat de către Cecati Eudochia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh